

VINCENT
VAN
GOGH

voor geestelijke
gezondheid

Familiebeleid

**‘Zorgen voor een ander,
zorg voor uzelf’**

Contactgegevens voor familieleden / naasten

Uw familielid of naaste is in behandeling op locatie

Afdeling

Uw contactpersoon is

Bereikbaar op de dagen

Via telefoonnummer

De behandelaar van uw familielid of naaste is

Overige informatie

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	4
2. Het contact tussen u, de cliënt en ons	5
3. Samenvatting richtlijnen familiebeleid Vincent van Gogh.....	5
3.1 Doel	6
3.2 Wat zijn onze uitgangspunten?	7
3.3 Wat kunt u van ons verwachten?	7
4. Platform Familiebeleid: uw belangenbehartiger	9
5. Aanbod afdeling Preventie.....	10
5.1 Familiespreekuur	10
5.2 Familiecursussen	10
5.3 Informatie- en adviesgesprekken	10
5.5 Cursussen voor ouders met psychische en/of verslavingsproblemen, en hun partner	11
6. Als er knelpunten zijn	12
6.1 Familievertrouwenspersoon	12
6.2 Klachten.....	13
7. MIND Naasten Centraal	13

Inleiding

Als uw familielid* psychische, psychiatrische en/of verslavingsproblemen heeft kan dat ook voor u (ingrijpende) gevolgen hebben. U kunt vragen hebben over de behandeling of hoe om te gaan met uw familielid. Het uitgangspunt dat we iemand bij voorkeur thuis behandelen is natuurlijk van invloed op u en de directe omgeving. Onderzoek heeft uitgewezen dat thuis blijven wonen, in een vertrouwde omgeving, een positief effect heeft op de behandeling en op het herstel. Ook bij ernstige psychische problemen kiezen we, als dat kan, niet meteen voor een opname maar zullen we de begeleiding thuis uitbreiden. Hiermee wordt een groter beroep gedaan op de directe omgeving.

Is een opname toch noodzakelijk dan willen we deze zo kort als mogelijk houden, u als familie hier ook graag bij betrekken om later de overgang naar huis met- eventuele ambulante begeleiding- zo soepel mogelijk te laten verlopen. In deze brochure kunt u, kort samengevat, lezen hoe we u graag betrekken bij de behandeling en ondersteunen bij de zorg voor uw naaste, wat u van ons mag verwachten en wat ons familiebeleid inhoudt. n.

*Daar waar u familie(lid) leest mag dit ook vervangen worden door naaste(n), zoals partner, vriend of vriendin.

Wij werken samen met de cliënt aan zijn of haar herstel. Hierbij bent ook u als familie of naasten belangrijk. Als de cliënt instemt willen wij u dan ook graag bij de behandeling betrekken. De informatie in deze brochure kan daarbij helpen. Mocht u vragen hebben, onze medewerkers staan u graag te woord.

Hans Hendrikx, geneesheer directeur

2. Het contact tussen u, de cliënt en ons

Ons uitgangspunt is dat wij elkaar nodig hebben. Omdat u de cliënt kent zijn uw ervaringen van groot belang. Daarbij gaat het er ook om dat de relatie tussen u en uw familielid goed blijft of weer goed wordt. Als familie heeft u recht op informatie over de verleende zorg, maar alleen als de cliënt dat ook wil. Het kan zijn dat de cliënt er bezwaar tegen heeft dat de behandelaar met u overlegt. In dat geval onderzoeken wij samen met de cliënt in hoeverre verbetering van de relatie mogelijk is.

Wordt uw familielid ontslagen, dan laten wij u dit mogelijk tijdig weten, mits uw naaste daar toestemming voor geeft.

Wij streven er naar met elke cliënt een signaleringsplan te maken. En adviseren deze informatie ook te delen met familie. Hiermee kunt u ook de eerste signalen van eventuele terugval bij uw familielid herkennen zodat u - als dat nodig is - ons daarover kunt raadplegen of na de behandeling hulp van de huisarts kunt invoeren. Een signaleringsplan of crisiskaart¹ kan hierbij een goed hulpmiddel zijn. Tegelijkertijd realiseren wij ons ook dat het schrijven van een signaleringsplan of het invullen van een crisiskaart tijd en motivatie vraagt, hetgeen helaas vaker nog ontbreekt. Het belang van het invullen en het gebruik hiervan blijven we echter stimuleren en op de agenda zetten.

*“Na de bevalling van ons derde kind werd mijn vrouw depressief.
Mijn wereld zag er ineens heel anders uit. Er was niemand waar ik terecht kon.
Bij het familiespreekuur kon ik wel mijn zorgen uiten,
er werd naar me geluisterd. Ik voelde mij begrepen.”*

---

¹ Een crisiskaart draagt de cliënt bij zich en is een klein persoonlijk document waarop staat hoe zorgverleners, omstanders en naasten kunnen (be)handelen als er een (psychische) crisis optreedt bij de cliënt. Het Zelfregiecentrum in Venlo kan u ondersteunen bij het invullen van een crisiskaart.

3. Samenvatting richtlijnen familiebeleid Vincent van Gogh

3.1 Doel

Het doel van het familiebeleid is om familie te informeren over en te betrekken bij de behandeling om zo een stabiele situatie voor u en de cliënt te realiseren.

Dit helpt Vincent van Gogh optimale zorg te bieden en daarmee het herstel van de cliënt te bevorderen.

3.2 Wat zijn onze uitgangspunten?

- U actief te informeren, mits uw naaste hiermee instemt.
- Streven naar een optimale samenwerking tussen cliënt, familie en hulpverlener.
- Ondersteunen van familie, ook preventief.
- Indien de band tussen u en uw naaste is verbroken bespreken we de mogelijkheid en wenselijkheid van herstel hiervan.
- Familieleden kunnen het familie- en/of kwaliteitsbeleid beïnvloeden.
- Hulpverleners zijn zich bewust van de toegevoegde waarde, rol en behoeften van familie.
- De hulpverlener heeft oog voor de eventueel aanwezige kinderen en voert een wettelijk verplichte Kindcheck uit in het kader van de meldcode 'Huiselijk geweld en Kindermishandeling'. Voor vragen over opvoeding of voorlichting kunt u terecht bij het KOPP/KOV programma voor Kinderen van Ouders met Psychiatrische Problematiek of Kinderen van Ouders met een Verslaving (zie 5.3).

3.3 Wat kunt u van ons verwachten?

Indien de cliënt het ermee eens is dat u bij de behandeling wordt betrokken:

- vragen wij u een contactpersoon door te geven en krijgt u van ons een contactpersoon toegewezen binnen de (poli)kliniek of afdeling;
- ontvangt u van ons informatie over de (poli)kliniek en wat wij bieden aan familieleden;
- betrekken wij u bij het behandelplan: indien mogelijk nodigen wij u uit bij voorbereiding en/of behandelplanbespreking;
- geven wij u uitleg over de behandeling;
- betrekken wij u bij het signaleringsplan;
- brengen wij u tijdig op de hoogte van overplaatsing en/of ontslag;
- maken wij u attent op het aanbod van de afdeling Preventie (zie hoofdstuk 5).

Indien de cliënt het er niet mee eens is dat u bij de behandeling wordt betrokken:

- ontvangt u van ons informatie over de organisatie en wat wij bieden aan familieleden;
- ontvangt u geen informatie over de behandeling van uw familielid (gelet op de privacywetgeving);
- mogen wij altijd naar uw verhaal luisteren en mag u ons adviseren, u kent de cliënt immers het beste;
- informeren wij u binnen de mogelijkheden zoals geboden in de wet- en regelgeving;

- spant de hulpverlener zich in om het contact met u als familielid zodanig te herstellen dat we u wel kunnen informeren en betrekken bij de behandeling. Het belang van de cliënt zal daarbij centraal staan;
- maken wij u attent op het aanbod van de afdeling Preventie (zie hoofdstuk 5).

4. Platform familiebeleid: uw belangenbehartiger

Het platform bestaat uit een vertegenwoordiging van medewerkers en ervaringsdeskundigen (familie/naasten) en zet zich in voor het familiebeleid binnen Vincent van Gogh.

Contact

Wilt u meer informatie of contact met het Platform familiebeleid neem dan contact op met:

vvgfamilie@vigogroep.nl

5. Aanbod afdeling Preventie

Als iemand in uw gezin, partner, een familielid, vriend of kennis last heeft van psychische klachten of verslaafd is, valt dit vaak niet mee. U heeft vast vragen of kunt misschien een steuntje in de rug gebruiken. We helpen u graag.

5.1 Familiespreekuur

Het familiespreekuur biedt in 1-5 gesprekken ondersteuning aan alle familieleden en naastbetrokkenen (dus ook vrienden, kennissen, collega's, burens, etc.) van mensen met psychische en/of verslavingsproblemen. Tijdens het familiespreekuur kunt u uw verhaal kwijt, vragen stellen of uw zorgen bespreken. Onderwerpen die aan bod kunnen komen zijn:

- Informatie of voorlichting over psychische en/of verslavingsproblemen.
- Adviezen hoe om te gaan met je naaste.
- Aandacht en zorg voor jezelf.
- Leren omgaan met je eigen gevoelens zoals schaamte, angst, verdriet of schuldgevoel.

Het spreekuur staat geheel los van de behandeling van je naaste. Er wordt geen persoonlijke informatie verstrekt over zijn/haar behandeling.

5.2 Familiecursussen

We bieden verschillende groepscursussen die u helpen in de omgang met een naaste met psychische en/of verslavingsproblemen en een balans te vinden in de zorg voor of over uw familielid en zorg voor uzelf. U komt in contact met mensen die dezelfde vragen hebben en u krijgt informatie, praktische tips en leert vaardigheden.

Ons cursusaanbod is:

- Psychiatrie en/of Verslaving in de familie
- De Mat-training, interactievaardigheden voor familie & naasten

5.3 Kinderen van Ouders met Psychische Problemen / Kinderen van Ouders met Verslavingsproblemen (KOPP/KOV)

Wanneer een vader of moeder psychische en/of verslavingsproblemen heeft, dan raakt dit het hele gezin. Ieder gezinslid, ook de kinderen, heeft een eigen beleving van de ziekte van de ouder en kan daar bijvoorbeeld ook eigen vragen, zorgen of onduidelijkheden over hebben.

Opvoeden en opgroeien in een dergelijke specifieke situatie verdient dan ook wat extra aandacht. Aandacht voor de ouders, maar zeker ook aandacht en steun voor de kinderen. Vaak helpt het als ouders, maar ook kinderen, hun verhaal kunnen vertellen, vragen kunnen stellen of hun zorgen kunnen bespreken. Om ouders en/of kinderen hierbij te ondersteunen bieden we één tot vier informatie- en adviesgesprekken aan. In de informatie- en adviesgesprekken wordt samen met ouders en/of kinderen bekeken welke vragen en zorgen er zijn.

Website voor jongeren van ouders met psychische/verslavingsproblemen:

www.KOPPsupport.nl

Op deze website heeft u de mogelijkheid om te mailen met een deskundige of deel te nemen aan een online groepscursus. Ook vindt u informatie over wat het precies betekent als vader of moeder psychische en/of verslavingsproblemen heeft en wat hiervan de gevolgen voor kinderen kunnen zijn. Bijvoorbeeld uitleg over welke gevoelens dit kan oproepen, informatie over waar jongeren hulp kunnen vinden als het even teveel wordt en uitleg over verschillende psychische en verslavingsproblemen.

Website voor ouders met psychische en/of verslavingsproblemen:

www.KopOpOuders.nl

Kinderen opvoeden kan een hele uitdaging zijn, al helemaal als u last hebt van bijvoorbeeld stress, een depressie of een verslaving. Veel ouders hebben hiermee te maken. In Nederland zijn er meer dan 400.000 ouders met psychische problemen of een verslaving. U bent dus zeker niet de enige!

Op www.kopopouders.nl vindt u informatie voor ouders en hun partners over opvoeden als u niet lekker in uw vel zit, veel stress of psychische en/of verslavingsproblemen hebt. U kunt er mailen met een deskundige, anoniem een online groepscursus volgen met andere ouders en een zelfhulpcursus doen.

Meer informatie en aanmelding

Heeft u vragen over het preventieaanbod of wilt u zich aanmelden voor een activiteit, neem dan contact op met:

vvgpreventie@vigogroep.nl

088 478 78 17

www.vvgi.nl/preventie

Gerard, vader

“De hulpverlener van mijn

verslaafde dochter wees mij op de cursus

‘Psychiatrie en/of verslaving in de familie’.

Dit had ik precies nodig, ik voelde mij hierdoor gesteund.”

6. Als er knelpunten zijn

Het kan gebeuren dat de behandeling anders loopt dan u verwacht of dat u niet tevreden bent over de manier waarop wij met u of uw familielid omgaan (bejegening). Of misschien loopt u met vragen of ongenoegens rond. Wij vinden het belangrijk om dit te horen, zodat wij aan verbetering kunnen werken.

6.1 Familievertrouwenspersoon

De familievertrouwenspersoon is er voor naasten van mensen met psychiatrische aandoeningen, die in behandeling zijn bij Vincent van Gogh. De familievertrouwenspersoon biedt ondersteuning aan naasten van mensen:

- die verplichte zorg ontvangen met een zorgmachtiging of crisismaatregel of voor wie een zorgmachtiging of crisismaatregel wordt voorbereid;
- die zijn opgenomen op een afdeling waar ook verplichte zorg wordt gegeven.
- naasten van patiënten die vrijwillig in behandeling zijn kunnen bellen voor een advies en telefonisch consult.

De familievertrouwenspersoon kan helpen als u vragen hebt over de zorg van uw partner, kind, ouder, andere familielid, vriend of buur. Daarnaast kunt u hier terecht als u niet weet waar u moet zijn of als u een probleem of klacht hebt met de hulpverlener of behandelaar. De familievertrouwenspersoon is onafhankelijk en is dus niet in dienst van Vincent van Gogh.

De familievertrouwenspersoon is aangesloten bij de Landelijke Stichting Familievertrouwenspersonen en aan privacyregels gebonden. Uw gegevens worden zonder toestemming niet met derden gedeeld. De inzet is kosteloos.

De familievertrouwenspersoon voor Vincent van Gogh is Iris Rondeel. Zij is bereikbaar via:

- Mail: i.rondeel@familievertrouwenspersonen.nl
- Telefoon: 0900 333 22 22.

Meer informatie: www.familievertrouwenspersonen.nl.

6.2 Klachten

Als u een klacht heeft nodigen wij u uit om deze eerst te bespreken met degene tegen wie de klacht is gericht en, indien nodig, met manager van de afdeling. U kunt dan samen kijken waardoor de klacht wordt veroorzaakt en proberen om gezamenlijk tot een oplossing te komen. Natuurlijk kunt u de klacht ook voorleggen aan de familievertrouwenspersoon. Mocht het probleem desondanks onopgelost blijven, dan bestaat de mogelijkheid uw klacht te bespreken met de klachtenfunctionaris van Vincent van Gogh.

Klachtenfunctionaris

0478 – 527 632

vvgklachten@vigogroep.nl

7. MIND Naasten Centraal

MIND Naasten Centraal is een landelijke organisatie die familieleden en naasten van mensen met een psychische kwetsbaarheid ondersteunt. Op verschillende manieren bieden ze familie van de mogelijkheid om in contact te komen met andere familie van, zodat zij steun hebben aan elkaar.

Voor meer informatie, kijk op: www.naastencentraal.nl/

*“Als GZ-psycholoog hecht ik belang aan familiebeleid.
Een gesprek met de familie maakt het beeld compleet.
Ik snap de thuissituatie nu veel beter”.*

Vincent van Gogh

Wij behandelen en begeleiden mensen met (ernstige) psychische, psychiatrische en verslavingsproblemen.

Deze brochure is speciaal voor familie en/of naastbetrokkenen. Er staat onder andere ons familiebeleid kort in beschreven, maar ook ons cursus- en trainingsaanbod. Hiermee onderstrepen wij graag het belang van samenwerking met familie of naasten.

ww.vvgi.nl

Brochure Familiebeleid / tijdelijke printversie
Januari 2026